

ת"פ 53859/09/14 - מדינת ישראל נגד שלמה דוד מהצרי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 53859-09-14 מדינת ישראל נ' מהצרי(עציר)

בפני
בעניין

כבוד השופט ד"ר אוהד גורדון
מדינת ישראל על-ידי פרקליטות מחוז
ירושלים

המאשימה

נגד

שלמה דוד מהצרי על-ידי ב"כ עו"ד ניר דוד

הנאשם

גזר דין

רקע

1. כתב האישום המקורי בהליך זה הוגש ביום 23.9.14. תשובה לאישום הוצגה ביום 19.10.15 וההליך נקבע לשמיעת הוכחות ביום 6.1.16. במועד זה החלה הבאת הראיות, ונשמעה עדותו של אחד המתלוננים, מר ישראל שמעון פרוש. בסופה, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו תוקן כתב האישום, הנאשם הודה בו והורשע, והוסכם כי בטיעון לעונש תגביל עצמה המאשימה לעונש של תשעה חודשי מאסר בעוד שההגנה לא תוגבל בטיעונה.
2. לפי הודאתו בכתב האישום המתוקן, הורשע הנאשם בחמש עבירות של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**). העובדות בהן הורשע הן כדלקמן: במהלך החודשים יוני ויולי 2012, בחמש הזדמנויות שונות, פנה הנאשם לאנשים שנקרו בדרכו במקומות שונים בירושלים, הציג עצמו כאדם המתגורר מחוץ לעיר שברכבו ישנה תקלה חמורה, מסר כי הוא נדרש לטפל ברכבו במוסך באופן מיידי וביקש סיוע כספי מן המתלוננים, בסכומים שונים. הנאשם הציג בפני המתלוננים מצג שווא לפיו הוא שוחח עם אביו וביצע בעזרתו העברה בנקאית למתלוננים של סכום הכסף אותו קיבל מידיהם, ואף מסר להם מספרי אסמכתא מזויפים לתמיכה במצג האמור ומספרי טלפון פיקטיביים. בפועל לא נעשתה כל העברה בנקאית. הנאשם קיבל מכל אחד מן המתלוננים סכומים שנעו בין 2,800 ₪ לבין 4,930 ₪ ובסך הכל קיבל לידיו סכום של 14,780 ₪.

עיקר טיעוני הצדדים

3. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. לשיטתה, מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל. המאשימה הדגישה את חומרת מעשיו של הנאשם אשר נעשו תוך ניצול של תמימות וטוב לב המתלוננים, המשתייכים למגזר החרדי, וטענה כי המעשים פוגעים בערכים המוגנים של קניינו של האחר ושל רצונו החופשי של אדם בדבר השימוש שיעשה ברכושו. עוד נטען כי מדובר במעשים אשר יש בהם תכנון ותחכום ברף גבוה, משום שהנאשם פנה

לאנשים המשתייכים למגזר ספציפי תוך שהוא מספק להם מספרי אסמכתאות כוזבות ומעמיד פנים שהוא מדבר עם אביו ומבצע העברה בנקאית.

לקולה, ציינה המאשימה כי הכספים הוחזרו למתלוננים וכי הנאשם ואביו עשו מאמצים להקטנת הנזק. עם זאת צוין כי החזרת הכספים ארכה זמן ניכר וכי הודאת הנאשם הגיעה רק בשלב מאוחר. עוד צוין עברו הפלילי של הנאשם, הכולל מעשים דומים בגינם ריצה עונשי מאסר. המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

4. ההגנה, מנגד, ביקשה להקל עם הנאשם, להימנע משליחתו למאסר ולהסתפק בקנס מתון. ב"כ הנאשם טען שהודאת מרשו מבטאת חרטה כנה, והצביע על חלוף הזמן מאז בוצעו העבירות, וזאת בתקופה בה הנאשם היה צעיר ונמהר. הסנגור הוסיף והפנה לאקראיות בבחירת קורבנות העבירה המעידה לשיטתו על היעדר תכנון מוקדם, ולכך שהכספים הושבו למתלוננים בטרם פתיחת ההליך הפלילי דבר המראה לטעמו כי הנאשם, כאשר נטל את הכספים, התכוון מלכתחילה להשיבם בהמשך. נטען כי הנאשם נסע לחו"ל לצורך גיוס כספים ועל כן השבתם ארכה פרקי זמן של שבועיים עד שלושה חודשים.

עוד הצביע ב"כ הנאשם על הרשעות קודמות של מרשו, בת.פ. (ת"א-יפו) 30966-06-13 **מדינת ישראל נ' מהצרי** (14.11.13) ובת.פ. (ת"א-יפו) 41344-03-13 **מדינת ישראל נ' מהצרי** (2.9.13). נטען כי בהליכים אלה נדונה שורה של עבירות קודמות בעלות מאפיינים דומים לעבירות הנדונות בהליך זה, וכי נגזר שם על הנאשם עונש כולל של 37 חודשי מאסר. עו"ד דוד הוסיף, כי "בחודשים שלפני ההרשעה התנהלו מו"מ, למרבה הדאגה לא כל המו"מ התנהל דרך המשרד שלי, זאת טענה מאוד מרכזית, התנהל מו"מ של לסיים תיק של 30 או 40 מקרים, הסניגור שניהל את המו"מ שם לא השכיל לצרף גם את ארבעת, חמשת המקרים הללו של תיק ירושלים לבית המשפט בתל אביב". נטען שאם אותו סנגור היה מצרף את העבירות הנוכחיות להליכים שנוהלו בתל-אביב, תוספת העונש הייתה זניחה. עוד נטען כי הנאשם ריצה את עונש המאסר, השתתף בקורסים ותכניות שיקום, שוחרר מספר חודשים לפני מועד הטיעונים לעונש ומצוי בפיקוח הרשות לשיקום האסיר, וכי השבתו למאסר כיום בגין עבירות שבוצעו לפני העבירות שנדונו בתל-אביב אינה הולמת את האינטרס הציבורי.

5. הנאשם נשא דברים, בהם סיפר כי בזמן ביצוע העבירות עבר תקופה קשה, חתונתו בוטלה והוא סבל מדיכאון. כיום הוא מטופל ומשקם את חייו.

הרשעות קודמות

6. גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (עת/1) מציג הרשעות לא מועטות בעבירות מתחומי הזיוף והמרמה, לצד עבירות נוספות. ביום 3.10.11 נגזר דינו בגין שבעה-עשר מקרים שונים, החל מאוקטובר 2009 ועד 25.4.10, במסגרתם ביצע הנאשם עבירות של קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלו במרמה, וזאת לצד עבירות נוספות כגון זיוף בכוונה לקבל דבר, התחזות, הונאה בכרטיס חיוב, גניבה, קשירת קשר לעוון ונהיגה בפסילה. בגזר הדין בהליך האמור, ת.פ. (ת"א-יפו) 55577-01-11, ציין בית המשפט כי במעשי הנאשם היה "ניצול לרעה של טוב ליבם של אנשים רבים תוך ניצול לרעה את תמימותם". בגין מעשים אלה, נדון הנאשם לשלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, למספר מאסרים מותנים ולקנס ופיצוי.

7. בחלוף פחות משנתיים, ביום 2.9.13, נגזר דינו של הנאשם בגין עשרים ושבעה מקרים נוספים בהם ביצע עבירות של קבלת דבר במרמה או ניסיון לקבלו במרמה, החל מיום 21.12.12 וכלה ביום 3.3.13 (ת.פ. (ת"א-יפו) 41344-03-13). בגזר הדין צוין כי "שיטת הפעולה" בה בוצעו המקרים כללה פניה של הנאשם לאברכים צעירים אותם פגש ברחובות בני ברק ובקשת כספים, ברוב המקרים בתואנה שרכבו נתקע והוא זקוק לכסף לצורך תשלום למוסך, לדלק ולגזר. בחלק מהמקרים הציג בפני המתלוננים מצג שווא לפיו שוחח בטלפון עם אביו ש"ביצע" העברה לחשבונותיהם. דובר אפוא באותה שיטת פעולה בה פעל הנאשם בביצוע העבירות בהן עוסק גזר דין זה. בית משפט השלום בתל אביב גזר לנאשם 30 חודשי מאסר שכללו גם הפעלה של מאסר

מותנה, וכן מאסר על תנאי נוסף.

8. ביום 14.11.13 ניתן גזר דין נוסף, שעסק בעבירות של נהיגה בפסילה וללא רישיון, גניבה וניסיון גניבה, התחזות והחזקת סכין, שבוצעו בשני אירועים בדצמבר 2012 (ת.פ. (ת"א-יפו) 41344-03-13). לפי הרישום הפלילי נגזרו על הנאשם באותו הליך 24 חודשי מאסר וכן מאסרים מותנים, קנס, פסילת רישיון ופסילה על תנאי. יצוין כי ההגנה טענה, במעמד הטיעון לעונש, שמדובר בשגגה ברישום וכי בפועל נגזרו 7 חודשי מאסר בלבד בהליך זה. ההגנה מסרה שתגיש את גזר הדין בהמשך, דבר שלא נעשה ועל כן נדרשתי לאתר את גזר הדין כדי לבחון את טיעונה של ההגנה. לא אדרש לפרטי ההכרעה שם היות שניתנה בדלתיים סגורות, אך בהתייחס לטיעונה של ההגנה אציין שהעונש נגזר בהתאם להסכמת הצדדים ובין היתר כלל 24 חודשי מאסר שמהם 17 רוצו בחופף לעונש שנגזר בת.פ. (ת"א-יפו) 41344-03-13 והיתר, שבעה חודשים, רוצו במצטבר.

דין

מתחם העונש ההולם

9. המונח "אירוע", שלא הוגדר בחוק, פורש בפסיקת בית המשפט העליון בהתמקד במבחן שבמהות. זה בוחן האם, מקום בו בוצעו מספר עבירות, קיים "קשר ענייני הדוק" ביניהן. בכלל זה נפסק כי אפשר כי עבירות שבוצעו לאורך תקופה תהווה "אירוע" אחד בהינתן קשר הדוק ביניהן (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פס' 2 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן (29.10.14)). ראו גם פס' 5 ו-6 לפסק דינו של כב' השופטת ברק-ארז וכן ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (23.6.15); ע"פ 4748/14 זילחה נ' מדינת ישראל (30.11.15); ע"פ 2550/14 חמדיה נ' מדינת ישראל (13.10.15). כל פסקי הדין הנזכרים בגזר הדין פורסמו ב"נבו".

העבירות שביצע הנאשם, הגם שבוצעו במועדים שונים וכלפי מתלוננים שונים, נושאות מהות אחת: הנאשם ניצל את תמימותם של המתלוננים והונה אותם, בשיטה דומה, וכך קיבל לידיו כספים. על רקע זה, ומבלי לבטל את משקלם של ממד הזמן וריבוי העבירות, הרי שמדובר ב"אירוע" אחד. בהתאם יקבע מתחם עונש אחד שיבטא את מכלול העשייה העבריינית.

10. מתחם העונש נקבע לאורו של עקרון ההלימה, שבין היתר משקלל את הערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת. במקרה דנן, גלומה בעבירות שביצע הנאשם חומרה לא מבוטלת. הנאשם ניצל את אמונם של אנשים תמימים, אותם שכנע בדרכי מרמה כי הוא שרוי במצוקה ותוך פניה למצפונם שכנעם למסור לו כספים. העדות שנשמעה בישיבה מיום 6.1.16, של אברך בשם פורוש, המחשה כיצד שוכנע בחור צעיר זה בידי הנאשם: "נכמרו רחמי על בן אדם שנמצא במצוקה ואין לי דרך לעזור לו וכמובן שידעתי שהוא עושה לי העברה. סמכתי על האישור שלו, הבן אדם עם חזות חרדית וסמכתי על היושר שלו [...] כמובן שאני אומר לך עכשיו, שהיות שאני יושב בכלל ולא מסתובב בעולם הרחב ולא מכיר את נפתולי החיים, אני איש טעם וסמכתי על בן אדם עם חזות חרדית (צ"ל: "חרדית")" (פ' 13 ש' 4). לצד בחירת הקרבנות התמימים, ידע הנאשם גם ליצור אווירה מלחיצה שתרמה לקבלת החלטות מהירה ושגויה, ולדברי מר פורוש: "הנאשם הלחץ כי המוסך עמד לסגור, ורציתי לעזור לו...כשמגיע מצב לחץ אדם מגמיש את עצמו ולכן סמכתי על היושר שהוא יעביר לי את הכסף" (שם, ש' 9-11).

11. הערך החברתי המוגן ביסוד העבירה של קבלת דבר במרמה הוא הרצון לגונן על חופש הרצון, הפעולה והבחירה של המרומה (ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 564 (1.3.92); ע"פ 8710/96 מרקדו נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 481 (18.12.97); ת.פ. (י-ם) 1071/01 מדינת ישראל נ' רבינוביץ (5.11.07)). מעשי הנאשם פגעו בערך זה פגיעה של ממש, כאשר בדרכי מרמה ובאופן דומה הפיל בפח חמישה מתלוננים שונים ונטל את כספם. לצד ריבוי הנפגעים והסכום הכולל שהפיק מן המעשים, יש לצוין

את התחכום שליווה את מעשי הנאשם, אשר גיבה את מצגי השווא שהציג בפני המתלוננים במהלך של שיחת טלפון עם אביו באמצעותה הוסיף והונה את המתלוננים לסבור כי הוא משיב להם את הכסף בהעברה בנקאית. מר פורוש אף הציג פתק שמסר לו הנאשם ועליו רשם מספר אסמכתא המייצגת כביכול את ההעברה שבוצעה. גם היכולת להלחץ את הקורבן לקבל החלטה פזיזה מעידה על בקיאות הנאשם בדרכי המרמה. כל אלה מדגישים את חומרת המעשה ואת דרגת האשם הנלווית להם.

12. ההגנה טענה, בניסיון למתן את חומרת המעשים, כי הנאשם השיב את הכספים לקורבנותיו ומכאן שלא ביקש, מלכתחילה, לגזול את הכספים אלא רק ללוותם לתקופה. התייחסותי לטיעון זה נחלקת לשניים: ראשית, משאין מחלוקת כי בחלוף זמן מן המעשים המתלוננים קיבלו את כספם (ראו הסכמת הצדדים לעניין זה בפ/7), הרי שיש בכך לגרוע מן הנזק הממוני שנגרם להם ולשמש כשיקול לקולה. יצוין עם זאת כי הנזק לאדם המרומה באופן זה אינו רק ממוני, ונוגע גם לערעור תחושת הביטחון האישי ומידת האמון בזולת. את אלה לא ניתן להשיב.

שנית, אשר להיסק שמציעה ההגנה אודות כוונות הנאשם בזמן אמת, אותו איני יכול לקבל. המדובר בנתון עובדתי אשר, לו בוסס בחומר הראיות, היה מקום לכלול אותו בכתב האישום המתוקן. משהדבר לא נעשה, טיעון ברוח זה חורג מן העובדות בהן הודה הנאשם. זאת ועוד, כאשר הוצגה תזה זו בידי ההגנה בפני המתלונן מר פורוש הוא הכחישה, והסביר כי הסכום הושב לו רק לאחר שפנה למשטרה וערך עימות עם הנאשם, כי האדם שהשיב את הכספים היה אביו של הנאשם שהתקשר למר פורוש וביקש להשיב את הכסף, וכי בזמן אמת הנאשם לא מסר למתלונן שהוא מבקש ללוות את הכסף ולהשיבו בעתיד אלא הונה אותו להאמין כי הוא משיב לו את הסכום באופן מידי, בהעברה בנקאית (פ/13-פ/15). התנהלות זו של הנאשם אינה מלמדת על כוונה ללוות את הסכום ולהשיבו בעתיד, אלא על הונאת אדם כדי לגזול את כספו. רק בהמשך, משהחלה החקירה והנאשם זומן למשטרה כך שהבין שמעשיו נחשפו, ניסה בשיתוף אביו "למזער את הנזק" בהשבת הכספים לבעליהם.

13. מבט אל הענישה הנוהגת מספק, ראשית, התמודדות של בתי המשפט עם הנאשם עצמו, בביצוע מעשים דומים במאפייניהם. לעניין זה אפנה לסקירה שהוצגה לעיל, אודות גזרי הדין בענייניו והעונשים שנגזרו שם. מבט רחב יותר, אל עבירות של קבלת דבר במרמה שביצעו אחרים, מציג ענישה מגוונת הנעה בין עונשי מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל לתקופה בת מספר חודשים ועד כשנה, וזאת לצד עונשים נלווים המשקפים בין היתר את המניע הכספי שבבסיס המעשים. בין היתר, מושפעת קביעת העונש מהיקף המרמה, מידת התחכום ומקיומו או העדרו של עבר פלילי. ראו למשל ת.פ. (מחוזי ב"ש) 54058-09-11 **מדינת ישראל נ' שוקרון** (20.2.13); ת.פ. (מחוזי חי') 22544-09-09 **מדינת ישראל נ' בן שלוש** (31.5.12); ת.פ. (עכו) 42671-09-12 **מדינת ישראל נ' אביטן** (3.7.13); ת.פ. (ראשל"צ) 41811-10-10 **מדינת ישראל נ' מגן** (3.2.13); ת.פ. (נצ') **מדינת ישראל נ' ג דקין** (22.12.09); ת.פ. (נצ') 2482-04-08 **מדינת ישראל נ' ברקוביצי** (10.2.10); ת.פ. (ת"א) 3194-09-09 **מדינת ישראל נ' סעיד** (10.2.10); ת.פ. (פ"ת) 2143-07 **מדינת ישראל נ' מאיר** (11.2.10); ת.פ. (אשד') 2209-09-09 **מדינת ישראל נ' פדידה** (22.2.10); ת.פ. (ת"א) 8353-07 **מדינת ישראל נ' וויינר** (7.1.10); ת.פ. (י-ם) 3976-09-09 **מדינת ישראל נ' משעלי** (3.1.10); ת.פ. (ת"א) 35548-03-11 **מדינת ישראל נ' מקושין** (14.2.13); ת.פ. (פ"ת) 3633-07 **פרקליטות מחוז המרכז נ' ניסים ברנס** (26.1.10). יש לזכור, עם זאת, כי במקרה דנן עוסק מתחם העונש בחמישה מקרים שונים המבטאים פגיעות עצמאיות בכל אחד ואחד מן המתלוננים, דבר אשר מבדל את דיונו מחלק מפסקי הדין הנזכרים לעיל.

14. במקרה הנדון יש לשלב בעונש ההולם גם סנקציה כספית. זו תבטא את החומרה שבנטילת כספי המתלוננים, ותספק תמריץ-נגד למניע הכספי שבבסיס ביצוע העבירות. החוק מורה לשקול, במסגרת זו, גם את יכולתו הכלכלית של הנאשם, אלא שההגנה לא הציגה כל טיעון או ראיה בנושא. בקביעת הסכום אקח בחשבון,

עם זאת, כי הנאשם הינו אסיר משוחרר. היות שהמתלוננים קיבלו את כספם חזרה, איני מוצא לחייב את הנאשם בפיצוי.

15. במכלול השיקולים אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה הנדונה בנסיבות ביצועה, נע בין שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לבין שנת מאסר בפועל. זאת, לצד קנס בסכום הנע בין 3,000 ל-6,000 ₪.

קביעת העונש בתוך המתחם

16. לזכות הנאשם תיזקף הודאתו והבעת החרטה שהציג, אשר יעלו במידה מסוימת את ההליך. עם זאת, ממשקלו של שיקול זה ייגרע נתח, היות שההודאה לא הגיעה אלא בעיצומה של ישיבת הוכחות אליה זומנו מספר מתלוננים, ולאחר שנשמעה עדות המתלונן מר פורוש. לעניין זה יצוין שתיקון כתב האישום נגע לעובדות ולעבירה שאינן במוקד ההתרחשות העבריינית בה עוסק האישום, דבר המותיר את המסקנה בדבר קבלה מאוחרת של אחריות בעינה.

17. עוד אשקול לקולה את גילו הצעיר של הנאשם, את חלוף הזמן מאז בוצעו העבירות (שיקול אליו אשוב בהמשך), את נסיבותיו האישיות כפי שהוצגו לעיל לרבות ביטול חתונתו בעקבות הרשעה קודמת, ואת השבת הכספים למתלוננים בסייגים שפורטו לעיל אשר, לצד נגיעתה לשאלת הנזק הרלבנטית לקביעת מתחם העונש, נוגעת גם למאמצי הנאשם להיטיב את הנזק שגרם במעשיו (סעיף 40א(5) לחוק העונשין).

18. מנגד, יש לשקול את השתלבותן של העבירות הנדונות בתמונה הכוללת הניבטת מהרשעותיו הקודמות של הנאשם. למרות גילו הצעיר ביצע הנאשם עד כה עשרות עבירות מרמה ועבירות נוספות. גזר הדין בת.פ. 55577-01-11, שכפי הנזכר לעיל עסק אף הוא בהונאתם של אנשים שונים במקרים רבים ותוך ניצול טוב ליבם, ובמסגרתו נגזרו על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים מותנים, לא הוביל את הנאשם לשנות את דרכיו. בחלוף פחות משנה מאז ניתן גזר הדין חזר הנאשם לסורו וביצע את העבירות מושא הליך זה. במקביל יישם את "שיטת הפעולה" שלו גם באזור המרכז, והונה שם אנשים שונים ורבים לרבות אברכים באופן דומה, כפי העולה מגזרי הדין המאוחרים ולצד עבירות נוספות שביצע ואשר כללו גם מעשי גניבה.

כל אלה מציגים מידה ניכרת של רצידיביזם, בידי אדם שאימץ את דרכי המרמה ושלא היסס לשוב ולפגוע בעשרות קרבתות תמימים.

19. לו הסתיים כאן גזר הדין, ובשים לב למכלול השיקולים, היה הכרח לגזור לנאשם עונש מאסר משמעותי לריצוי בפועל. אלא, שבמקרה דנן קיים שיקול נוסף.

כפי שצוין לעיל, בגין הרשעותיו בת.פ. 30966-06-13 ובת.פ. 41344-03-13 גזר בית משפט השלום בתל אביב על הנאשם, בגזרי דין אשר ניתנו בספטמבר ובאוקטובר 2013, עונשי מאסר לתקופות לא מבטלות. הנאשם ריצה עונשים אלה ושוחרר. העונשים נגזרו בגין עבירות שונות, רובן עבירות מרמה דומות לאלה בהן עוסק הליך זה, אשר בוצעו מדצמבר 2012 ועד למרץ 2013.

העבירות בהליך בו עוסק גזר הדין זה בוצעו קודם לכן, במהלך החודשים יוני-יולי 2012. הדבר מקים שיקול אשר מצדיק, לשיטתי, להימנע כיום מהשבתו של הנאשם למאסר.

20. טרם אציג שיקול זה אציין, כי איני מקבל את טענת ההגנה שהועלתה על בסיס הנתונים האמורים. כמצוטט לעיל, תלה בא-כוחו של הנאשם עו"ד ניר דוד את האשם בסנגור אשר ייצג את הנאשם באותם הליכים שנוהלו בתל-אביב, בטענה כי לו היה סנגור זה משכיל לצרף את העבירות מושא הליך זה לתיקים שנדונו שם היה משקלן מתעמעם בגזירת הדין.

אלא, שעיון בגזרי הדין באותם הליכים מעלה, כי הסנגור שייצג שם את הנאשם היה עו"ד ניר דוד עצמו. למעשה, עו"ד דוד ייצג את הנאשם בכל ההליכים הפליליים בהם הורשע, לרבות בת.פ. 55577-01-11. מוטב היה לו נמנע עורך הדין מהעלאת הטענה האמורה. מעבר לשאלת זהות המייצג, הרי שלא מדובר אך בעניין טכני של צירוף העבירות הנוכחיות להליכים שנוהלו בתל אביב. זאת משום שהנאשם, בהליך הנוכחי, כפר בביצוע העבירות ואף ניהל הוכחות עד לשלב מסוים בו, בעקבות עדותו של המתלונן מר פורוש, החליט להודות. על רקע זה איני מקבל את טענת ההגנה.

21. עם זאת, הנתונים המוצגים לעיל מעלים שיקול אחר, שיש בו ממש. הגם שהעבירות מושא הליך זה בוצעו, כאמור, באמצע שנת 2012, כתב האישום בהליך הוגש בחלוף למעלה משנתיים, ביום 23.9.14. לא הוצג בפני הסבר כלשהו לשיהוי זה.

שיהוי, כידוע, מהווה שיקול שיש לשקלו בשלב העונש ובמקרים חריגים יכול אף לבסס טענה להגנה מן הצדק. המדובר בפגיעה בזכותו של הנאשם לסיום מהיר של החקירה וההליכים, הגברת חוסר הוודאות בה הוא שרוי ויצירת סיכון לפגיעה עניינית בהגנתו בחלוף הזמן. זאת לצד הקושי המערכתי הגלום בעיכוב בפעילות רשויות החקירה והתביעה. לעניין זה ראו ע"פ 6922/08 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פס' 36 (1.2.10), ע"פ 4434/10 **יחזקאל נ' מדינת ישראל**, פס' 8 ו-9 (8.3.11), ע"פ 2375/12 **מזרחי נ' מדינת ישראל**, פס' 15-17 (6.8.13).

22. במקרה דנן אין מדובר אך בחלוף הזמן מאז בוצעו העבירות ובפגיעה הכללית בשיקולים האמורים. בזמן שעבר התרחשו אירועים המשפיעים על שיקולי הענישה. אפרט:

הנאשם כשל, החל מאמצע 2012 ועד למרץ 2013, בשורת עבירות ולהן מאפיינים דומים, שאת רובן ביצע באזור המרכז (יזכר שבת.פ. 41344-03-13 נשפט על 27 מקרים ובת.פ. 30966-06-13 על מקרים נוספים) ואת מיעוטן ביצע באזור ירושלים. ההליכים בגין העבירות שבוצעו במרכז הסתיימו ב-2013, והנאשם ריצה מאסר עד לשחרורו. אלא, שכתב האישום בגין העבירות שבוצעו בירושלים הוגש בחלוף זמן, בספטמבר 2014. כתוצאה, נדרש כיום הנאשם לתת את הדין על חלק קטן מן העבירות שבוצעו באותה תקופה.

שליחתו של הנאשם למאסר כיום משמעה החזרתו אל מאחורי סורג וברית, לאחר שסיים לרצות עונש מאסר ממושך בגין הנתח העיקרי של העבירות שביצע בתקופה הנדונה ובחלוף זמן. אני סבור כי יש להימנע ממהלך מעין זה. מעשי הנאשם בתקופה האמורה התגלו, נחקרו והוא נענש בגינם בשלילת חירות ממושכת. הוא ריצה את עונשו, שוחרר וכיום עושה מאמץ כפי שהעיד לשקם את עצמו. השבתו למאסר בנקודה זו, בגין עבירות שביצע טרם העבירות בגינן נשלח לתקופת מאסר האמורה ושבאופן מהותי מהוות חלק מכישלון מתמשך בתקופה נתונה ממנה חלפו כשלוש שנים, אינה ראויה לשיטתי. אני סבור כי בנסיבות האמורות נחלש משקלו של השיקול הגמולי, גובש תמריץ הרתעתי ניכר שיש לקוות כי ירתיע את הנאשם מביצוע עבירות נוספות, ומנגד מתחזק משקלו של השיקול השיקומי ומתן הזדמנות לנאשם לשנות דרכיו ולהראות כי למד את הלקח.

23. הדבר מצדיק, לטעמי, לנקוט במתינות ולהימנע ממאסר בפועל. ועם זאת, אין בכך לאיין את משקלם של השיקולים לחומרה שהוצגו לעיל, ואשר מחייבים ענישה הולמת. עוד יש לשקול את חזרתו של הנאשם, לאחר הרשעתו בשנת 2011, לפשיעה בהיקף ניכר. הדבר מחייב מתן תמריצים עונשיים של ממש, להימנע ממהלך דומה בעתיד. זאת, הן בעונש מוחשי והן בענישה הצופה פני עתיד. לכן, יש לגזור לנאשם מאסר משמעותי לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה בהיקף של ממש. בשים לב לקושי שבביצוע חוזר ונשנה של עבירות רכוש ומרמה יש לבטא את הפסול שבמעשי הנאשם גם במישור הקנס.

24. במכלול השיקולים אני גוזר לנאשם את העונשים הבאים:

- א. שישה חודשי מאסר, אותם ירצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מיום 18.2.16. על הנאשם להתייבב לריצוי העונש במועד ובעיתוי המפורטים שם, והוא מוזהר כי אי עמידה בדרישות הממונה עלולה להוביל להפקעת העונש ולריצוי מאסר ממש.
- ב. שמונה חודשי מאסר, אותם ירצה הנאשם אם ישוב ויעבור עבירה של קבלת דבר במרמה, עבירת רכוש או ניסיון לבצע עבירות אלה בתוך שלוש שנים מהיום.
- ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 25 ימי מאסר תמורתו. בשים לב לעונש המאסר אני קובע כי הקנס ישולם עד ליום 1.11.16.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשע"ו, 25 פברואר 2016, במעמד הצדדים.